



Opinia

do ustawy o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1091)

I. Cel i przedmiot ustawy

W uzasadnieniu do rządowego projektu nowelizacji ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz ochrony uzdrowiskowej wskazano, że konieczność wprowadzenia zmian w tej ustawie wynika z kilkuletniej obserwacji jej funkcjonowania oraz uwag przesyłanych przez podmioty prowadzące lecznictwo uzdrowiskowe, wojewodów i władze gmin uzdrowiskowych.

W związku z powyższym w przedmiotowej ustawie został uwzględniony m.in. postulat zakwalifikowania zakładów przyrodoleczniczych do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. W świetle dotychczas obowiązujących przepisów były to jedynie jednostki organizacyjne takich zakładów.

Ponadto wprowadzono nowe kategorie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego tj. szpitale uzdrowiskowe i sanatoria uzdrowiskowe dla dzieci (zamiast istniejących dotychczas prewentoriów) oraz szpitale i sanatoria w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych.

Zmieniony katalog zakładów lecznictwa uzdrowiskowego spowodował konieczność określenia zadań szpitala uzdrowiskowego dla dzieci, sanatorium uzdrowiskowego, szpitala i sanatorium w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym oraz zakładu przyrodoleczniczego.

Do istotnych zmian należy złągodzenie obowiązku sporządzania i uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla gmin, które ubiegają się o status

uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej, oraz dla tych gmin, które taki status posiadają na mocy dotychczasowych przepisów. W wyniku wprowadzonych zmian gminy te będą musiały sporządzić i uchwalić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w ciągu dwóch lat, ale tylko dla strefy A ochrony uzdrowiskowej, a nie dla całego obszaru gminy.

Ponadto uszczegółowione zostały przepisy dotyczące granic obszaru, któremu nadany został status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, a także doprecyzowano przepisy dotyczące poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej.

Istotne zmiany dotyczą również wymogów związanych z powoływaniem naczelnego lekarza uzdrowiska. Z uwagi na to, że dotychczasowe przepisy okazały się zbyt rygorystyczne skrócony został wymagany staż pracy z 10 do 5 lat oraz wprowadzono możliwość, aby naczelnym lekarzem uzdrowiska mogła zostać osoba, która odbyła staż pracy nie tylko w polskich zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, ale także między innymi w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Ponadto zmodyfikowana została definicja lecznictwa uzdrowiskowego oraz wprowadzono definicję m.in.: rehabilitacji uzdrowiskowej, terenów zieleni oraz terenów biologicznie czynnych.

Przedmiotowa ustawa wprowadza także zmiany w następujących ustawach o: świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Państwowej Inspekcji Pracy i Służbie Celnej.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 83. posiedzeniu w dniu 20 stycznia 2011 r. Przedmiotowa ustawa jest efektem prac nad, wniesionym przez sejmową Komisję Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, projektem ustawy o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (druk sejmowy nr 2770) oraz nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3111).

Prace nad wymienionymi projektami prowadziły sejmowe Komisje: Zdrowia oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, a także podkomisja nadzwyczajna

powołana do rozpatrzenia projektów tej ustawy. Efektem tych prac było sprawozdanie połączonych komisji zawarte druku nr 3649.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono 4 poprawki i ustawa została ponownie skierowana do sejmowej Komisji Zdrowia oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Poprawki te miały na celu m.in.:

- 1) uchylenie przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, które nie będą podlegać prywatyzacji,
- 2) wprowadzenie zakazu budowy zakładów przemysłowych w strefie A ochrony uzdrowiskowej, z wyjątkiem obiektów związanych z eksploatacją wód mineralnych,
- 3) wprowadzenie zakazu budowy budynków mieszkalnych w strefie A ochrony uzdrowiskowej, z wyjątkiem odbudowy obiektów istniejących, bez możliwości zwiększania powierzchni ich zabudowy.

Podczas trzeciego czytania omówione poprawki nie uzyskały poparcia.

Natomiast została przyjęta poprawka, dzięki której strefa A ochrony uzdrowiskowej będzie obejmowała obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane również obiekty służące obsłudze turystów. Oznacza to utrzymanie obowiązującej regulacji w tym zakresie.

III. Uwagi szczegółowe

1) W art. 1 w pkt 1 w lit. e w pkt 13 została zawarta definicja zakładu przemysłowego. Pod pojęciem tym należy rozumieć jedną lub więcej **instalacji** wraz z terenem, na którym prowadzi się działalność wytwórczą polegającą na przekształceniu mechanicznym, fizycznym lub chemicznym materiału, substancji lub ich części składowych w nowy produkt, oraz znajdującymi się na tym terenie urządzeniami.

Zgodnie z § 8 ust. 1 Zasad Techniki Prawodawczej w ustawie należy posługiwać się poprawnymi wyrażeniami językowymi (określeniami) w ich podstawowym i powszechnie przyjętym znaczeniu. Według Słownika języka polskiego "instalacja" to "zespół urządzeń technicznych (przewodów i sprzętu) służących do jednego celu, np. do doprowadzania elektryczności, wody, gazu itp. do jakichś obiektów, pomieszczeń (...)"¹. Natomiast "zakład"

¹ M. Szymczak (red.): *Słownik języka polskiego*, PWN, Warszawa 1995, s.745.

to "przedsiębiorstwo państwowe, spółdzielcze lub prywatne o charakterze usługowo-produkcyjnym, zatrudniające pewną liczbę pracowników, wykonujące określone zadania w różnych dziedzinach gospodarki państwowej: Zakład przemysłowy. Zakład fryzjerski, krawiecki. Zakłady graficzne. Zakład naprawczy sprzętu radiowo-telewizyjnego (...)"². W związku z powyższym pojawiają się wątpliwości co do zasadności użycia wyrażenia "instalacja" w celu zdefiniowania zakładu przemysłowego.

Propozycja poprawki:

-w art. 1 w pkt 1 w lit. e pkt 13 otrzymuje brzmienie:

"13) zakład przemysłowy – zespół budynków i urządzeń wraz z terenem, na którym prowadzi się działalność wytwórczą polegającą na przekształcaniu mechanicznym, fizycznym lub chemicznym materiału, substancji lub ich części składowych w nowy produkt;"

2) W art. 1 w pkt 6, w art. 9 ust. 2 oraz w art. 1 w pkt 8, w art. 11 c ust. 2 wskazano, że całodobowe świadczenia opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych zapewniane przez sanatorium uzdrowiskowe oraz sanatorium w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym obejmują związane z leczeniem uzdrowiskowym albo rehabilitacją uzdrowiskową świadczenia zdrowotne rzeczowe, o których mowa w art. 5 pkt 37 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Należy zauważyć że przepisy ustawy nie przewidują analogicznej regulacji w odniesieniu do całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych, jakie mają zapewnić sanatoria uzdrowiskowe dla dzieci. Wskazane zróżnicowanie może powodować wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie. W związku z powyższym wydaje się zasadnym rozważenie wprowadzenia analogicznej regulacji w odniesieniu do świadczeń zapewnianych przez sanatoria uzdrowiskowe dla dzieci.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 6, w art. 10 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

"2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 zapewniane przez sanatorium uzdrowiskowe dla dzieci, obejmują związane z leczeniem uzdrowiskowym albo rehabilitacją uzdrowiskową świadczenia zdrowotne rzeczowe, o których mowa w art. 5 pkt 37 ustawy

² M. Szymczak (red.): *Słownik języka polskiego*, PWN, Warszawa 1995, s.854.

z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych";

3) W art. 1 w pkt 6, w art. 9 ust. 2 oraz w art. 1 w pkt 8, w art. 11 c ust. 2 niepotrzebnie przytoczony został cały fragment przepisu, do którego następuje odesłanie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 6, w art. 9 ust. 2 oraz w art. 1 w pkt 8, w art. 11 c ust. 2 wyrazy "Całodobowe świadczenia opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych" zastępuje się wyrazem "Świadczenia";

4) W art. 1 w pkt 8, w art. 11c w ust. 1 w pkt 1 wskazano, że do zadań sanatorium w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym należy zapewnienie pacjentowi, którego skierowano na leczenie uzdrowskie albo rehabilitację uzdrowską **całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej** w warunkach stacjonarnych lub **ambulatoryjnych**. Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ambulatoryjna opieka zdrowotna polega na udzielaniu przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach **całodobowych** lub całodziennych.

W związku z powyższym nasuwa się pytanie, jak należy rozumieć zapewnianie powyższych świadczeń w warunkach ambulatoryjnych i jakie były intencje ustawodawcy w tym zakresie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 8, w art. 11c w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy "lub ambulatoryjnych";

5) Ustawodawca posługuje się pojęciami "zakład leczenia uzdrowskiego" oraz "urządzenia leczenia uzdrowskiego" natomiast w art. 1 w pkt 18, w art. 27 w ust. 3 mówi jedynie o "zakładzie lub urządzeniu leczenia uzdrowskiego". W celu zachowania jednolitej terminologii, jaką w tym zakresie posługuje się ustawa, wydaje się zasadnym wniesienie odpowiedniej poprawki.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 18, w art. 27 w ust. 3 po wyrazie "zakład" dodaje się wyrazy "lecznictwa uzdrowskiego";

6) W art. 1 w pkt 22 nadaje się nowe brzmienie art. 34 ust. 2, które jest identyczne z obecnie obowiązującym przepisem. Należy wyjaśnić intencje ustawodawcy w tym zakresie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 skreśla się pkt 22;

7) W art. 1 w pkt 25, w art. 38a w ust. 1 w pkt 5 i 6 należy podać adresy publikacyjne ustaw, do których następuje odesłanie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 25, w art. 38a w ust. 1:

a) w pkt 5 wyrazy "o podatku od towarów i usług" zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. Nr 54, poz. 53, z późn. zm.)";

b) w pkt 6 wyrazy "o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich" zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.)";

8) Do art. 1 w pkt 25, w art. 38 b. Zgodnie z § 156 ust. 3 Zasad Techniki Prawodawczej jeżeli odesłanie służy przede wszystkim zapewnieniu spójności regulowanych w tym akcie instytucji prawnych, w przepisie odsyłającym jednoznacznie skazuje się przepis lub przepisy prawne do których się odsyła. Podstawowym wymaganiami, które muszą spełniać odesłania jest możliwie największa precyzja. Osiąga się ją wtedy, gdy w przepisie odsyłającym jednoznacznie wskazuje się przepis, do którego się odsyła. W związku z powyższym w tym przypadku proponuje się odesłanie do przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 25, w art. 38b wyrazy "odrębnych przepisach" zastępuje się wyrazami "przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 71, z późn. zm.)";

9) Art. 1 pkt 33 rozszerza katalog czynności, które podlegają karze grzywny. Należy jednak zauważyć, że konstrukcja ust. 5 dodawanego w art. 50, nie koresponduje z dotychczasowym brzmieniem tego przepisu.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 33, pkt 5 otrzymuje brzmienie:

"5) wbrew zakazowi prowadzi działalność, o której mowa w art. 38a";

10) Zgodnie z art. 11 ust. 1 przepisów art. 38a (czyli m.in. zakazu budowy określonych obiektów w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej) nie stosuje się do zakładów przemysłowych, budynków, obiektów, autostrad i dróg ekspresowych, parkingów, stacji, zapór oraz urządzeń, które istniały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Powyższy przepis jest nieprecyzyjny. Nie wiadomo m.in. jakiego rodzaju urządzenia, obiekty (które mogą być handlowe lub budowlane) i parkingi ustawodawca miał na uwadze.

W związku powyższym należy wyjaśnić intencje ustawodawcy w tym zakresie i ewentualnie wprowadzić odpowiednie zmiany w art. 11 ust. 1.

11) W art. 11 ust. 2 niepotrzebnie powtórzono treść art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. b.

Ponadto art. 11 ust. 3, w odniesieniu do osób, które uzyskały prawo do nieruchomości przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nakazuje stosowanie przepisu przejściowego do ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz ochrony uzdrowiskowej, co nie jest właściwym rozwiązaniem.

Propozycja poprawek:

- w art. 11:

a) w ust. 2 skreśla się wyrazy "odnoszący się do zakazu budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej",

b) skreśla się ust. 3;

12) W myśl art. 12 przez użyte w nowelizowanej ustawie określenie "lokalizacja", rozumie się "budowę". Należy jednak zauważyć, że przepisy, w których występuje to określenie, ulegają zmianie w taki sposób, że określenie to już w nich nie występuje. Jedynie w art. 1 w pkt 26 w lit. a w pkt 3 nowelizującej ustawy ustawodawca mówi o "o lokalizacji i stanie infrastruktury technicznej". W związku z powyższym art. 12 staje się bezprzedmiotowy. Natomiast w art. 1 w pkt 26 w lit. a w pkt 3 należy wprowadzić stosowną poprawkę.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 26 w lit. a w pkt 3 wyraz "lokalizacji" zastępuje się wyrazem "budowie";
- *skreśla się art. 12.*

Danuta Drypa
Główny legislator